

REZUMATELE COMUNICĂRILOR din cadrul conferinței:

Literatura și celelalte arte

– conferință online –

- 1. Deschiderea și comunicarea în plen (*keynote speaker*)**
- 2. Secțiunea: *Literatura română. Limbă. Folclor***
- 3. Secțiunea: *Literatura universală***

**ORADEA
8 NOIEMBRIE 2024**

COMUNICARE ÎN PLEN

Prof.dr. Angela VASILOVICI – *keynote speaker*
Università Cattolica del Sacro Cuore Milano, Italia
Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

Tudor Arghezi între arta plastică și arta cuvântului. Flacăra păzită sau despre creație primordială în interpretarea Rosei Del Conte

„Când a fost să mă hotărâsc definitiv, am ales scrisul nu pentru că ar fi mai ușor, dar desenul și pictura cereau neapărat un atelier, șevalet, uleiuri, pensule, pânze, modele și un întreg atelier pe care eu nu-l puteam avea atunci...” mărturisea Tudor Arghezi vorbind despre cele două pasiuni ale sale. Alegerea între artă plastică și creație literară, care la o primă vedere este mai ușoară pentru că implică mai puține eforturi materiale, necesită de fapt o creativitate pe cât de intensă pe atât de istovitoare. Procesul de creație, așa cum poetul îl descrie în poezia Flacăra păzită, pune în evidență legătura profundă dintre elementele primordiale flacăra, piatră, vânt și caracteristicile creatorului tenace care cu răbdare, credință și putere este în căutarea acelei comori ascunse. Într-o interpretare magistrală, profesoara și traducătoarea Rosa Del Conte realizează o analiză detaliată a textului și a acestor teme, încadrându-se într-un interes personal de cercetare vast și îndelungat. Acest studiu își propune să analizeze comentariul exegetic al Rosei Del Conte într-o abordare interdisciplinară pentru a explora relația dintre Arghezi poetul – artist al cuvântului și Arghezi artistul plastic și măsura în care textul său poetic se intersectează cu limbajul artistic. Sursa principală va fi o bogată colecție de documente de arhivă conținând cursuri universitare, traduceri, materiale de studiu care pun în lumină analiza principalelor teme și motive ale operei argheziene; o interpretare – aceea a profesoarei Del Conte - care demonstrează o profundă cunoaștere a limbii, a liricii dar și a omului și maestrului Arghezi, poetul care pentru „prospețimea metaforelor” și pentru originalitatea geniului creator a fost propus în 1955 pentru premiul Nobel pentru literatură, propunere promovată de Rosa Del Conte însăși.

SECȚIUNEA : LITERATURĂ ROMÂNĂ. LIMBĂ. FOLCLOR

Conf.univ.dr. Maria Cristina GAFU
Universitatea Petrol-Gaze, Ploiești

Portul popular românesc în literatură și artă

Lucrarea își propune să ilustreze câteva dintre reprezentările portului popular românesc în literatură (pornind de la creațiile în versuri și proză ale unor autori precum Vasile Alecsandri, George Coșbuc, Alecu Russo) și în lucrările unor pictori români celebri (Nicolae Grigorescu, Constantin Daniel Rosenthal, Theodor Aman).

Conf.univ.dr. Crenguța GÂNSCĂ
Universitatea din Oradea

Marin Sorescu și pictura flamandă. „Vărul”...Bruegel

Marin Sorescu, arhicunoscută și marcantă figură a poeziei și dramaturgiei românești, a fost un spirit total. Nu doar că a scris în toate genurile literare – e drept, cu succes variabil – dar a pășit cu îndrăzneală și pe tărâmul artelor plastice, fiind un pictor apreciat, comentat, cu mai multe expoziții antume și postume. „Am două mâini și le pun la treabă pe amândouă” se pare că ar fi spus odată poetul care scria cu mâna dreaptă și picta cu mâna stângă. De altfel, interesul pentru pictură, precum și cunoștințele sale extrem de documentate pot fi detectate în multe locuri în opera sa. În special poetul manifestă un atașament evident față de pictura flamandă. Vermeer de exemplu apare pomenit în romanul Trei dinți din față și nu întâmplător. Ne dăm seama din micul comentariu inedit asupra rolului luminii în opera vermeeriană și invocarea celor două tablouri reprezentative că pasajul e mai mult decât o meditație a personajului Val – pictor de altfel – e o mică plăcere „vinovată” pe care și-o îngăduie scriitorul însuși. Dar, fără îndoială, privilegiatul este pictorul Pieter Bruegel cel Bătrân. O serie de referiri, atât în poezie, cât și în eseistică trădează afinități ce trebuie căutate în însăși viziunea artistică a celor doi, dincolo de simpla admirație. Piesa Paracliserul, una din capodoperele sale dramatice, e dominată de anotimpurile lui Bruegel – punct central al decorului – care vor măsura timpul sacru al personajului. Lucrarea de față încearcă să depisteze aceste afinități, puncte de întâlnire în structura fină a operelor celor doi artiști – pictorul de secol XVI, inedit și nonconformist și poetul de secol XX în egală măsură inedit și nonconformist. Surprinzătoare coincidențe de viziune dar și stilistice îi aduc pe cei doi împreună în spațiul atemporal al artelor.

Lector univ.dr. Ioan FĂRMUȘ

Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava

***Despre teatru și teatralitate în romanele interbelice
ale lui Camil Petrescu***

A explica romanele lui Camil Petrescu pornind de la teoriile sale teatrale, nu ar trebui să surprindă pe nimeni. Ca scriitor, dedică primii ani ai carierei sale fenomenului teatral: e autorul a nouă piese de teatru, un comentator fidel al fenomenului și unul dintre cei mai buni teoreticieni ai teatrului nou din interbelic. Își construiește, grație unei serii de studii, o adevărată filozofie teatrală la ale cărei rădăcini plasează viața. Vede în teatru un fenomen social, un liant între Intelectual și Cetate și mai ales o cale de a modela spiritul unei epoci. A-l citi pe Camil Petrescu prin prisma concepției sale despre teatru deci înseamnă a-l citi pe Camil Petrescu prin el însuși. E o lectură din interior, teatralitatea reprezentând deopotrivă o preocupare teoretică, o practică textuală și un factor generator de viziune. Din acest motiv ea devine o componentă majoră a prozei sale: (1) la nivelul construcției personajelor (nu zonele abisale ale psihicului sunt sondate în romanele sale, ci suprafețele: comportamentele sociale, conveniențele, jocul, rolul, masca), (2) la nivelul lumii instituite (când viața devine scena pe care se desfășoară dramele unora dintre protagoniștii săi) și (3) la nivelul viziunii asupra existenței (acolo unde viața și teatrul se apropie).

*

Asist.univ.dr. Alin Serafim ȘTEFĂNUȚ

Universitatea din Oradea

***Teatrul spaniol în Republica Socialistă România între anii 1965 – 1971.
Literatură dramatică și spectacol***

Prezentul material surprinde raportarea regimului comunist la teatrul spaniol într-o perioadă de „relativă liberalizare”, cu formula lui Eugen Negrici, dintr-o dublă perspectivă - ca text tradus și ca spectacol realizat pe baza traducerilor existente în epocă. Tezele din iulie 1971 reprezintă semnalul unei noi dogmatizări a literaturii române, dar nu numai, motiv pentru care cercetarea se oprește în acest punct ce marchează o fractură în epoca de relativă dobândire a autonomiei esteticului. Avem în vedere atât volumele de teatru traduse din literatura spaniolă, cât și spectacolele realizate pe tărâm autohton ce au la bază piese din repertoriul spaniol. De un real sprijin în realizarea acestui material sunt numerele revistei Teatrul, elocvente pentru a putea creiona adecvat locul reprezentațiilor teatrale create pe baza literaturii spaniole în Republica Socialistă România.

*

Conf.univ.dr. Dana SALA

Universitatea din Oradea

***"Fluturele negru" de Radu Paraschivescu: lumina din tablouri
spune o poveste***

Romanul *Fluturele negru* de Radu Paraschivescu, publicat în 2010, axat pe viața lui Michelangelo Merisi da Caravaggio, alternează lumina și umbra într-o ficțiune reconstituind viața unui spirit rebel într-un oraș al corupției și al secretelor ce nu pot fi dezvăluite. Lumina structurează compoziția tablourilor, invitând contemplatorul să „citească” o poveste, de la stânga la dreapta, în timp ce creatorul devine tot mai torturat și mai fascinat de posibilitatea de a da expresie părții întunecate a eului.

Lector univ.dr. Rodica BOGDAN
Universitatea din Oradea

Teatrul ca instanță festivă la Mircea Eliade

În lucrarea de față ne propunem să aducem o perspectivă nouă asupra spectacolului teatral în opera literară a lui Mircea Eliade, analizând în special deschiderile sale festive. Chiar dacă nu e mereu vizibilă continuitatea între ceea ce se întâmplă pe scenă și reverberația actului teatral în inima spectatorilor, această continuitate se poate reconstrui la nivelul mentalității și imaginației auctoriale. Și asta pentru că putem identifica în scrierile literare ale lui Eliade o consecvență redutabilă în alinierea cu premisele și tezele din scrierile sale teoretice. Universul teatral se definește la Mircea Eliade prin juxtapunerea experienței estetice și a celei sacre. În cele ce urmează vom analiza constituirea actului dramatic ca instanță festivă.

Prof. univ.dr.Daniela PETROȘEL
Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava

Reinterpretarea kitschului în proza scurtă a lui Mircea Nedelciu

Fidelă paradigmei estetice de la care se revendică, proza postmodernismului optzecist se joacă inteligent cu elemente asociate kitschului literar și social. Inserând în scenarii ironice mărci și clișee ale literaturii kitsch, multe dintre prozele scurte scrise de Mircea Nedelciu se construiesc pe teritoriul dinamic al dialogurilor intertextuale, bine potențate de o critică socială subtilă. Dar nu toate aceste dialoguri se poartă cu Textul, cel scris cu majuscule și încărcat canonic; mult mai frecvent, fragmentele de text dispersate în structura prozelor sunt eliberate de povara elitismului și contaminate de strategiile literaturii de consum. Intenția lucrării este să identifice câteva funcții pe care kitschul literar le are în articularea prozei scurte a lui Mircea Nedelciu, într-o încercare de a vedea atât plurivocitatea ei discursivă, cât și discreta ei poziționare ideologică.

Lector univ.dr. Bianca Anamaria TONȚ
Universitatea din Oradea

Despre rolul muzicii în procesul de învățare a limbii române ca limbă străină

Pornind de la premisa că muzica nu este doar un transmițător fundamental al culturilor din întreaga lume, ci și un material didactic motivant și accesibil, ne-am propus să investigăm modul în care muzica și cântecele pot sprijini cursanții de limba română ca limbă străină (RLS) în procesul de însușire a limbii. Astfel, în prima parte a studiului, am evidențiat câteva aspectele metodologice care se referă la predarea și învățarea limbii române prin intermediul muzicii, subliniind beneficiile pe care muzica le-ar putea avea în stimularea interesului și a motivației studenților. Partea a doua a cercetării se concentrează pe analiza rezultatelor la teste a studenților din Anul pregător de la Facultatea de Litere a Universității din Oradea, care au utilizat cântece și versuri în procesul lor de învățare a limbii române. Facilitând crearea

automatismelor necesare pentru o comunicare fluentă, s-a dovedit că muzica influențează pozitiv învățarea vocabularului și a gramaticii. În plus, prin intermediul muzicii și al versurilor, studenții își îmbunătățesc considerabil pronunția și ortografia. În consecință, prezentul studiu pledează pentru importanța integrării muzicii în procesul de învățare a limbii române întrucât oferă o resursă valoroasă pentru dezvoltarea abilităților lingvistice ale studenților.

Lector univ.dr. Anca TOMOIOAGĂ
Universitatea din Oradea

Poezia eminesciană și muzica(litatea)

Comunicarea de față are în vedere două aspecte importante cu privire la virtualitățile inepuizabile ale poeziei eminesciene. Pe de o parte, prezintă trăsăturile poetice care fac posibilă punerea poeziei eminesciene pe note muzicale până astăzi, iar pe de altă parte, evidențiază muzicalitatea de substrat a poeziei. Muzicalitatea nu ține doar de ritm, rimă sau picior metric, ci și de temele și motivele literare aferente, de imaginile artistice create, de concepția eminesciană despre natură. Ipoteza de lucru a prezentei comunicări pornește de la faptul că muzicalitatea poeziei eminesciene este una dintre trăsăturile care-l fac pe Eminescu actual pentru cititorul de poezie. Privită din perspectiva muzicalității, ca însușire poetică îndelung căutată de simbolisți, poezia eminesciană arată o dimensiune care-și depășește epoca. De altfel, această aserție constituie concluzia la care demersul de față își propune să ajungă.

Drd. Claudia KRENEK
Universitatea din Oradea

Literatură, teatru, muzică și dans, contopite în obiceiurile de iarnă la români

Arta este un termen abstract pe care, de-a lungul timpului, oamenii au încercat să-l definească, să-l interpreteze sau să-l înțeleagă. Generații de-a rândul au descoperit un adevăr incontestabil și anume, acela că arta te ajută să te cunoști, te schimbă la nivel profund, lumea și experiența devin altele, capeți o nouă pereche de ochi și, astfel, vei avea o cu totul altă viziune asupra vieții și asupra ta. Arta îmbracă diverse forme de manifestare, între care se remarcă literatura, muzica, teatrul, dansul. Lucrarea de față își propune să surprindă câteva aspecte ale îngemănării acestora în obiceiurile de iarnă la români. Perioada Crăciunului și a Anului Nou este bogată în datini și tradiții populare precum: colindele, teatrul popular (Irozii), Sorcova, Plugușorul, mersul cu Capra și altele. Toate acestea evidențiază faptul că există o strânsă legătură între literatură și alte arte, o legătură incontestabilă. Muzica, dansul, teatrul popular exprimă, în general, starea sufletească a omului, iar literatura este ca un corolar al acestora deoarece vine în completarea lor prin sensibilitatea cuvintelor care parcă “ vorbesc “, construind un univers sensibil. Îngemănarea muzicii cu poezia, dansul și teatrul popular în obiceiurile noastre strămoșești din perioada finalului de an ilustrează profunzimea relației dintre literatură și artă și confirmă, o dată în plus, efectul de “ catharsis” al artei, dar și valoarea ei estetică și moralizatoare. Scopul lucrării mele este unul ce pune accent pe ideea de educație literar- artistică ce se poate realiza prin aceste forme de artă care evidențiază fapte de cultură cărora li se pot atribui noi semnificații, într-o eră în care putem spune că asistăm la o criză de cultură, mai ales din perspectiva receptării formelor de artă, nu al producerii de altele noi. Obiceiurile de iarnă în care se contopesc aceste arte ne ajută să redescoperim frumosul, binele, adevărul și să revalorizăm anumite fapte culturale. Intenția care stă la baza lucrării este de a ilustra legătura dintre literatură, ca artă a cuvântului și muzica, dansul, teatrul; toate acestea reprezentând forme de inițiere în lumea frumosului din viață și artă. Literatura este o artă complexă în care se îmbină expresia verbală cu muzica și teatrul; împreună devenind unele dintre cele mai eficiente mijloace de cunoaștere a vieții sub toate aspectele ei. Consider că, prin cultivarea datinilor și tradițiilor populare din perioada sărbătorilor de iarnă la români, de profunzimea

receptării relației literatură - alte arte, depinde formarea calitativă a culturii fiecăruia dintre noi, manifestată la nivel de limbaj, gândire, imaginație, comportament.

Prof.univ.habil Florin CIOBAN

Universitatea din Oradea

Institutul Limbii Române

Universitatea ELTE Budapesta

Caracterul sincretic al colindatului tradițional în Bihor

”Umblatul” cu colinda din România este o vastă performanță, în care se îmbină mai multe arte, în principal în faza de elaborare a sa: cuvânt/text/literatură, muzică, gestică/teatru, dans/coregrafie și alte reprezentări artistice, fiecare dintre aceste sisteme de comunicare aducându-și contribuția în același timp, succesiv sau alternativ, la spectacol. Umblatul tradițional cu colinda are un caracter sincretic, marcat puternic de prezența multiplelor elemente componente care se condiționează și se influențează reciproc: textele colindelor, instrumente muzicale, dansuri, măști, costume, creând împreună ”întregul” sau macrostructura spectacolului, și care doar împreună pot asigura realizarea completă și totală a formei de comunicare specială, care este colinda. Datorită acestui aspect, separarea sau izolarea unor microstructuri din întreg, impusă de necesitățile studiului, este posibilă doar din punct de vedere teoretic; în realitate, ele formează o unitate inseparabilă. Prin urmare, este normal să acordăm aceeași atenție elementelor care, de fapt, nu au o esență dramatică, ci una lirică sau narativă, în afară de măști sau costume, având un caracter evident teatral; pentru că doar reunite ele oferă colindatului nota de spectaculos, fiecare contribuind, mai mult sau mai puțin, la susținerea mesajului. Satul apare ca o vastă scenă, cu multiple implicații în dezvoltarea unui adevărat carnaval și nu numai, „scenă” pe care grupul de tineri își joacă rolul. Însă grupul de tineri era doar actorul principal (colectiv), dintr-o acțiune socio-dramatică mult mai extinsă, în care participau o mulțime de copii, bărbați și femei, precum și multe ființe imaginare, în diverse moduri. Toate acestea se desfășurau pe o scenă vastă, care era întregul sat în care acțiunea își regăsea esența și în care satul nu era doar scena, ci uneori și publicul, alteori actorul, regizorul sau dramaturgul. În general, sătenii erau conștienți că participau și jucau într-o performanță dramatică, actoricească, o reprezentare carnavalescă dar și mult mai mult decât atât.

Dr.Otilia UNGUREANU

Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava

Șerban Chelariu - cuvântul și imaginea, între ruptură și complementaritate

Mi-am propus aici să urmăresc modul în care se construiesc legăturile dintre lumea cuvântului și lumea imaginii, în creația lui Șerban Chelariu. Arta plastică și arta limbajului, în acest caz, concentrează și unifică nevoia de comunicare cu lumea, preocupările și prezența totală a creatorului. Reflexivă, ludică și totodată sensibilă la teme grave ale existenței umane – destinul, trecerea timpului, moartea, dorul devorator – lirica lui Șerban Chelariu se proiectează în miezul ființei, este intimă și vitalistă. Grafia sinelui este marcată de relația dintre logos și imagine. Constantă a ambelor ipostaze, miezul mitico-simbolic al lumii se reconstruiește de fiecare dată altfel. Imaginația plastică, abruptă și puternic inovatoare, se adâncește într-o lume a fabulosului, dezvăluind o identitate creatoare cu mult mai enigmatică, fantastă, consacrată

abstractului, bizarului și magicului. Această primă manifestare creatoare permite materializarea realului interior și poate fi interpretată ca centru creator, în timp ce poeziei îi revine rolul de extensie, transă secundară prin care se eliberează cuvintele, prinse până atunci poate chiar între linii, amestec de culori și figuri geometrice. La rândul lor, cuvintele devin picturale, depășesc simpla notație, amestecând energii suprarrealiste și peisaje abstracte. Fiecare instrument devine la un moment dat formă de echilibru al celuilalt, când cuvântul e frânt, imaginea preia incandescența vitalistă a ideilor, iar când grafica e limitată, limbajul se dezlănțuie. Cel care pătrunde în acest univers creator multifacțat este întâmpinat de biografiile interioare ale creatorului, construite pe ritmuri populare, din simetrii frapante, destructurări ale limbajului, asocieri neașteptate, rafinement senzorial sau, dincolo de logos, din linii îngroșate, figurine jucăușe, colaje, precizie matematică și imagini simbolice redimensionate, care, împreună, pun sub semnul întrebării legătura dintre viață și moarte, trup și suflet, finit și infinit.

SECȚIUNEA : LITERATURĂ UNIVERSALĂ

Conf.univ.dr. Dragoș ZETU
Universitatea Al. I. Cuza din Iași

Anatomia alienării: metafora zidului la Herman Melville și Pink Floyd

Studiul de față analizează felul în care simbolul zidului este folosit de prozatorul american Herman Melville în nuvela sa *Bartleby, the Scrivener* (1853) și de grupul britanic de rock psihedelic Pink Floyd în albumul lor conceptual, *The Wall* (1979). În ambele cazuri, în spatele imaginii arhetipale a zidului se află povestea alienării treptate a unui individ. Metafora zidului oferă lui Melville și celor de la Pink Floyd ocazia de a explora cauzele înstrăinării dintre oameni și de a reliefa numeroase nuanțe, unele dintre ele obscure, ale unor tipare psihologice stranii sau chiar deviate. Plasate în oglindă, nuvela romantică și albumul de muzică rock se completează și își revelează sensurile ascunse.

*

Lector univ.dr. Dragoș CARASEVICI
Universitatea Al. I. Cuza din Iași

Literaturpop? Receptarea literaturii de limbă germană în popular music

Plecând de la premisa că instrumentele de analiză ale teoriei receptării, mai exact cele folosite în studiul receptării productive, ar putea ajuta la explorarea unei direcții științifice relativ recente, aflate la intersecția dintre filologie, muzicologie și studii culturale și numite, în germană, „Literaturpop”, discuția noastră apelează la terminologia și clasificările propuse de Hannelore Link, concentrându-se pe două exemple de prelucrare muzicală a literaturii de limbă germană: piesa „Steppenwolf” aparținând formației britanice Hawkwind și construită în jurul protagonistului romanului omonim al lui Hermann Hesse („Lupul de stepă”) și „All Quiet on the Western Front”, o compoziție semnată de Elton John și Bernie Taupin – inspirată de „Im Westen nichts Neues” („Pe frontul de vest nimic nou”), romanul lui Erich Maria Remarque.

*

Lector univ.dr. Anemona ALB
Universitatea din Oradea

***Correlations and All Things Aesthetic: Literature and The Art of Painting
in Laura Cumming's "Thunderclap" (2023) and
Thomas Schlessler's "Mona's Eyes" (2024)***

This paper sets out to identify and analyze the purported correlations between literature and the other arts, more specifically, painting, as reflected in two postmodern novels, namely Laura Cumming's "Thunderclap" (2023) and Thomas Schlessler's "Mona's Eyes" (2024). The analysis put forward here draws on methodologies proposed by Josipovici (2020) and Compagnon (2005), whereby the tenets of modernism and postmodernism are laid out with a view to discerning the paradigm shifts thereof. Starting from the revolutionizing, radical Modernism in literature and the other arts and progressing to the eclectic stance of Postmodernism (Feyerabend's 'anything goes'), the analytical frameworks mentioned above are hereby applied to the intricacies, be they content-driven or style-informed, of the two novels under scrutiny here.

Conf.univ.dr. Diana RÎNCIOG
Universitatea Petrol-Gaze, Ploiești

***La contemplation de l'œuvre d'art, prémisse de la littérature
chez Gustave Flaubert***

Au XIXe siècle, les écrivains français exploraient les pays proches de leur pays, comme l'Italie et l'Espagne, mais aussi des territoires plus lointains, exotiques, comme l'Égypte, la Grèce, la Turquie, la Tunisie. Quant à Gustave Flaubert, il a été un voyageur passionné, très attentif aux détails, trouvant aussi dans la contemplation des œuvres d'art l'inspiration pour ses textes littéraires. C'est le cas, par exemple, de *La Tentation de Saint Antoine*, dont la genèse se trouve dans un voyage en Italie, en 1845. En effet, l'écrivain remarque à Gênes un tableau de Breughel, qui le frappe profondément et lui donne l'idée du futur roman (remanié trois fois et paru à peine en 1874, il est considéré l'œuvre de toute sa vie). Ensuite, l'un des *Trois Contes* (1877) - *La Légende de saint Julien l'Hospitalier* - est issu du désir de Flaubert de rivaliser avec le fameux vitrail Nord de la cathédrale de Rouen, donné au XIIIe siècle par la confrérie des poissonniers. Dans la présente communication, nous nous proposons également de repérer dans la Correspondance de Gustave Flaubert sa vision sur la littérature et les arts voisins, tout comme il affirme dans une lettre à Louise Colet du 7 avril 1854 : « Il faudrait tout connaître pour écrire. [...] Il y a dans la poésie de Ronsard un curieux précepte : il recommande au poète de s'instruire dans les arts et les métiers, forgerons, orfèvres, serruriers, etc, pour y puiser des métaphores. C'est là ce qui vous fait, en effet, une langue riche et variée. Il faut que les phrases s'agitent dans un livre comme les feuilles dans une forêt, toutes dissemblables en leur ressemblance. » Par conséquent, l'Art pour Flaubert signifie « une recherche incessante du Vrai rendu par le Beau. » (lettre à Melle Leroyer de Chantepie, 18 mai 1857). Cette vision de l'écrivain était visible très tôt, comme on voit dans une phrase tirée de ses *Souvenirs, notes et pensées intimes* : « L'art est plus utile que l'industrie, le beau est plus utile que le bon, s'il en était autrement pourquoi les premiers peuples, les premiers gouvernements ne seraient-ils pas industriels, commerçants. Ils sont artistes, poètes, ils bâtissent des choses inutiles comme des pyramides, des cathédrales ; ils font des poèmes avant de faire du drap – l'esprit est plus gourmand que l'estomac.

Drd Paul-Cristian ALBU
Universitatea din Craiova

L'angoisse dans la peinture ionescienne du XXème siècle. Les représentations de la souffrance dans la contemporanéité

Interesul nostru se centrează asupra manierei în care pictura dramaturgului francez de origine română, Eugen Ionescu, posedă capacitatea irefragabilă a unei puternice expresii a angoasei în contemporaneitate. Anxietatea prezintă un raport indefectibil și-de ce nu- bine definit cu condiția umană care prezintă o sumisiune inconturnabilă față de improbabilitatea naratorului-pictor de a se vida de contingentul malițios, față de pierderea reperelor morale într-un univers unde există veritabila capabilitate de a cunoaște abrutizarea ființei umane din cauza unei puternice destructurări a relațiilor care se situează la nivel comunitar, a unei demantelări cu tentă de plenitudine dintre oameni având preocupări eteroclite. În acest context, vom avea posibilitatea de a ține cont că limbajul pictural devoalează și propulsează, în același timp, indispensabilitatea afirmării unei complexități a gândirii ionesciene, căci acest scriitor est decis de a reanima prin puterea „scrierii” sale plastificate vicisitudinile sociale care copleșesc cotidianul secolului al XX-lea. Prin intermediul vizualizării și al studiului câtorva dintre lucrările sale artistice, ne propunem de a explora indigența conformismului social în cazul scriitorului menționat din cauza inserției sale într-un cosmos ignobil, incongruent, funest, într-un univers în care limbajul amfiguric, bizar și sumar ranforsează incapacitatea oamenilor de a acorda un sens cel puțin coerent vieții cotidiene.

Lector univ.dr. Adela Elena DUMITRESCU
Universitatea Nationala de Stiinta si Tehnologie POLITEHNICA Bucuresti
Centrul Universitar Pitești

Visual Messages in Victorian Novel

The visual experience is both important to the poetry and novel of the nineteenth century. In the works of many nineteenth-century writers, the novelist defines his/her art in terms of painting. Our paper have presented the relationship between the verbal and the visual in the nineteenth-century victorian novel. We have organized the article around topics central to an analysis of visuality and the Victorian imagination—the relationship of optical devices to the visual imagination, the role of photography in changing the conception of evidence and of truth, the changing partnership between illustrator and novelist, the ways in which literary texts represent the visual.

Conf.univ.dr. Delia-Maria RADU
Universitatea din Oradea

Victor Hugo și interesul său pentru arhitectură / Victor Hugo and His Interest in Architecture

Șef recunoscut al școlii romantice franceze, Victor Hugo este cel mai complex scriitor din generația sa, abordând o varietate de genuri literare, redactând teorii privind literatura, dar și militând pentru rezolvarea unor aspecte ale societății franceze care îl deranjau și implicându-se în politică în acest scop. Abil desenator, așa cum dovedesc caietele sale de călătorii și nu numai, Hugo era preocupat de arhitectură și a pledat cu succes pentru reabilitarea unor reperi precum catedrala Notre-Dame de Paris. Lucrarea de față analizează legătura dintre viața și literatura autorului francez și arhitectura.

Drd. Andrei BOGDAN

Universitatea de Vest Timișoara

***From Brushstrokes to Verses: the Literary Interplay
with Visual and Musical Arts***

This study explores the close interplay between literature and the visual and musical arts, tracing its evolution from classical to contemporary forms. By examining key concepts such as ekphrasis, synesthesia, and intertextuality, the paper delves into how literary texts incorporate and respond to painting, music, and other artistic media. Through a comparative analysis of important works and detailed authors, the study highlights the transformative impact of cross-medium influences on narrative techniques, aesthetic theories, and genre development. The fusion of arts is particularly evident in the avant-garde and postmodern movements, where literature's engagement with other art forms results in innovative narrative structures and hybrid genres. This interdisciplinary approach not only enriches literary expression but also offers new insights into the evolving nature of art and creativity in the modern world.

Drd. Anita CAPOTA

Universitatea din Oradea

***A Dash of Magic: Exploring the Artistic Imagination
of C.S. Lewis***

Lewis's passion for imagination has long been known and discussed in numerous books and articles. In fact, the "imaginary Lewis" is one of the three identities that Owen Barfield distinguishes in his friend (alongside the "logical Lewis" and the "religious Lewis"). Besides the imagery revealed through words, C. S. Lewis was also fascinated by the arts, giving them significant attention from a young age. References to music, dance, drawing, painting, architecture, and fashion are generously scattered throughout all his writings. In the following pages, I aim to examine imagination and the arts in C.S. Lewis's work, especially in the Narnian imaginary universe, definitions of imagination and how they correlate with each other, and how the arts shape some of his most profound and fundamental concepts about life and the universe.

Conf.univ.dr. Marta MOLDOVAN-CYWI ŃSKA

Universitatea de Medicină din Varșovia

Academia de Științe Aplicate Wszechnica Polska, Varșovia

***Waldemar "Major" Fydrych and His Concept of "socialist surrealism"
in Art and Verbal Communication***

Această prezentare, intitulată Waldemar „Major” Fydrych și conceptul său de „suprarealism socialist” în artă și comunicare verbală, este o contribuție la analiza fenomenului suprarealismului à la polonaise, pe care autorul prezentării îl cercetează de 25 de ani și a luat parte la evenimentele organizate de Fydrych pe când era încă student. Fydrych - creatorul mișcării de protest Alternativa Orange - a creat conceptul de suprarealism angajat politic în opoziție cu realitatea poloneză a anilor 1970-1989, pe care l-a exprimat în evenimente de stradă, manifeste, texte literare și forme la granița dintre viziune și cuvinte. Prezentarea conferinței va include elemente comparative (pe fundalul manifestelor lui A. Breton) și elemente interdisciplinare (în contextul conexiunilor cu mișcarea "Provo" olandeză)

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Prof.univ.dr.habil NAGY LEVENTE (ELTE University, Budapesta, Ungaria)
Prof.univ.dr.habil ANTOANETA OLTEANU (Universitatea din București, România)
Prof.univ.dr.habil FLORIN CIOBAN (ILR București/ Universitatea din Oradea, România)
Dr.habil FLORINEL OPRESCU (ILR București/Universitatea din Viena, Austria)
Dr.habil IOANA JEANU (ILR București, Universitatea din Ljubliana, Slovenia)
Conf.univ.dr. CRENGUȚA GÂNSCĂ (Universitatea din Oradea, România)

COMITETUL DE ORGANIZARE

Conf.univ.dr. DELIA-MARIA RADU, Universitatea din Oradea, România
Conf.univ.dr. CRENGUȚA GÂNSCĂ, Universitatea din Oradea, România
Conf. univ.dr. ELENA CAMELIA ZĂBĂVĂ, Universitatea din Craiova, România; Universitatea
din Veliko-Târnovo, Bulgaria, I.L.R.
Asist.univ.dr. ALIN ȘTEFĂNUȚ, Universitatea din Oradea, România

